

Giáo dục địa phương 11

TRUYỀN THỐNG HIẾU HỌC

01

Truyền thống hiếu học

Truyền Thống

✦ Hiếu Học

Truyền thống: Là những yếu tố về sinh hoạt xã hội, văn hoá, tư tưởng, tình cảm hình thành trong quá trình lịch sử, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Hiếu học: Ham học, quý trọng việc học. Thể hiện tinh thần cầu tiến, khát khao tri thức và sự tôn vinh giáo dục.

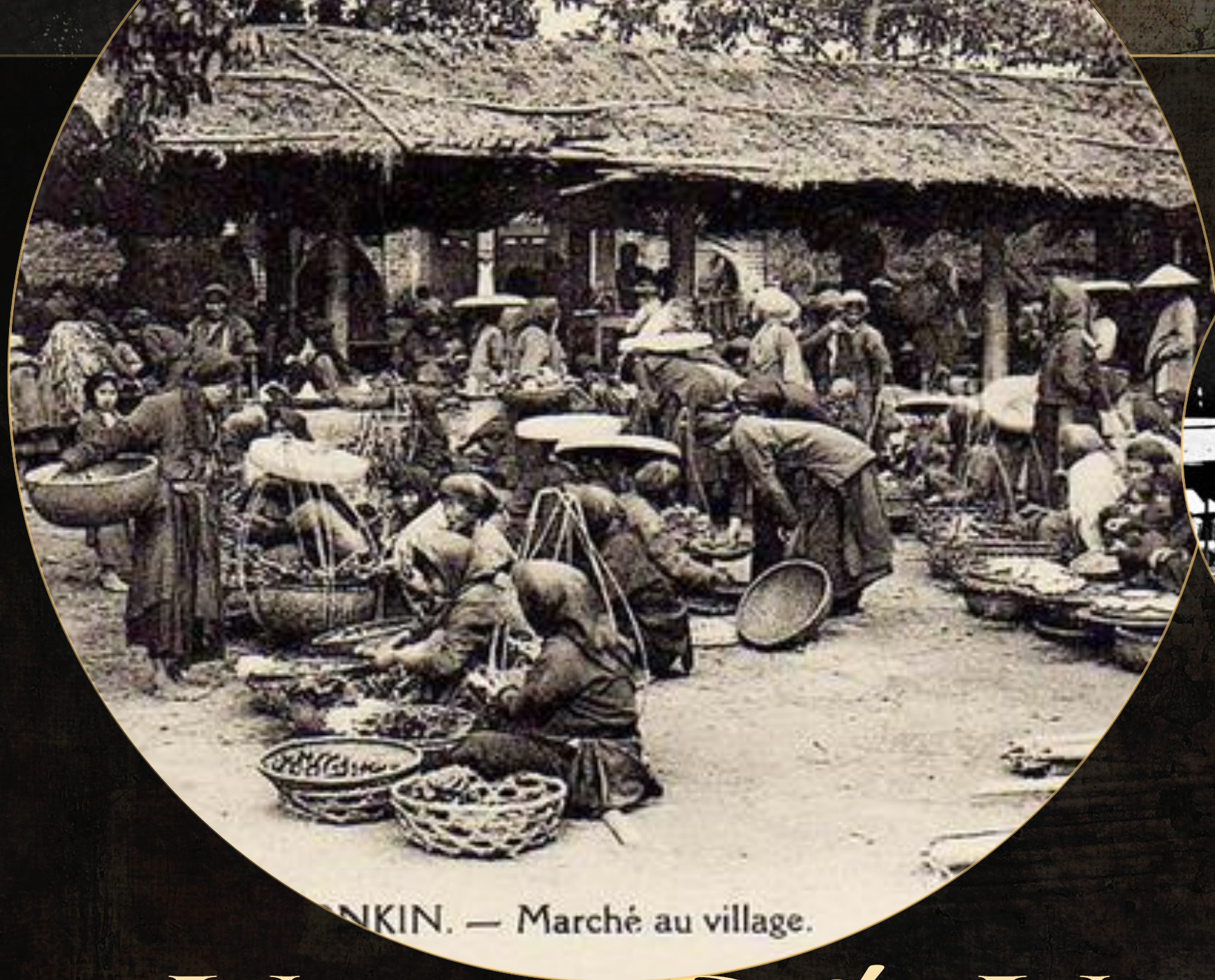

02

Sự hình thành

Của truyền thống hiếu học xứ Quảng

NANKIN. — Marché au village.

Vùng Đất Và ✧ Con Người

Vùng đất xứ Quảng có địa hình đa dạng: phía Bắc với ruộng đồng phì nhiêu, phù sa màu mỡ nhờ hai con sông lớn Thu Bồn và Vu Gia; phía Nam đất đai khô cằn, nhiều nơi cát trắng, sỏi đá.

Dù nghèo khó, người dân vẫn cố gắng cho con đi học. Được mệnh danh là "Đất học" với nhiều người đỗ đạt chỉ sau thời gian ngắn xuất hiện khoa cử.

Thế Kỷ XV

Bắt đầu được triều đình chú trọng, dần đi vào nền nếp dưới thời chúa Nguyễn, Tây Sơn và triều Nguyễn. Có hệ thống trường học từ phủ, huyện đến làng xã.

Từ 1945 Đến Nay

Trải qua hai cuộc kháng chiến, trong tình hình đất nước bị chia cắt, truyền thống hiếu học vẫn được phát huy. Sau thống nhất, nền giáo dục được xây dựng hoàn chỉnh hơn.

Nền Tảng Giáo Dục Qua Các Thời Kỳ

Thời Thuộc Pháp (1888-1919)

Đà Nẵng trở thành "nhượng địa" của Pháp. Giáo dục chuyển từ phong kiến sang tư sản, nhưng tinh thần hiếu học vẫn gắn với phong trào Duy Tân, Đông Kinh nghĩa thực.

Thành Tựu Khoa Cử Thời Chúa Nguyễn (1822)

39

Người Đỗ Đại Khoa

Từ khoa thi Hội đầu tiên năm 1822 đến khoa thi cuối cùng

24

Phó Bảng

Số lượng người đỗ Phó bảng xuất thân từ Quảng Nam

15

Tiến Sĩ

Số lượng Tiến sĩ có nguồn gốc từ xứ Quảng

Phong Trào Duy Tân (đầu thế kỷ XX) – Cái Nôi Của Tư Tưởng Tiến Bộ

DUY TÂN HỘI (1904–1912)

Quảng Nam là "cái nôi" của Duy Tân hội với những đại diện ưu tú như Phan Châu Trinh, Huỳnh Thúc Kháng, Trần Quý Cáp.

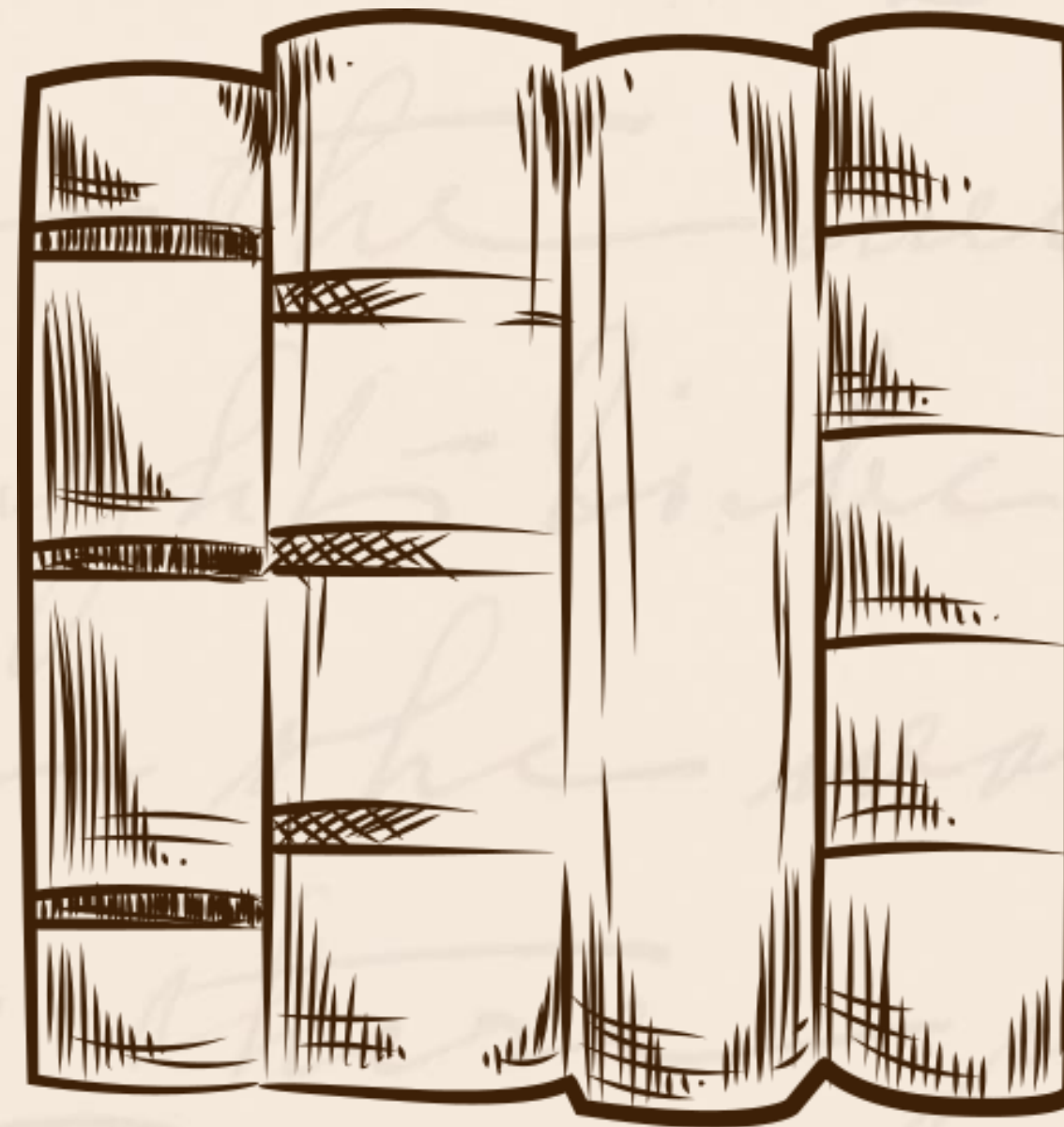
PHONG TRÀO ĐÔNG DU (1905–1909)

Trào lưu giáo dục Duy Tân yêu nước gắn với thực học, sử dụng chữ quốc ngữ, tiếp cận khoa học tự nhiên và kỹ nghệ.

Từ bỏ lối học từ chương khoa cử cũ, hướng tới giáo dục hiện đại, thực tiễn phục vụ đất nước.

BIỂU HIỆN CỦA TRUYỀN THỐNG HIẾU HỌC

✦ Đề cao chữ nghĩa

Người Quảng ưa nói chữ trong đời sống hằng ngày. Người giàu có thường đem của cải giúp học trò nghèo. Xây dựng Văn miếu, Văn thánh, Văn chỉ để khuyến học.

Văn thánh

1. Khổng miếu Tam Kỳ

Trung tâm thờ phụng Khổng Tử và các bậc hiền tài tại Tam Kỳ

2. Khổng miếu Hội An

Nơi tôn vinh truyền thống học tập tại thành phố cổ Hội An

3. Văn thánh Cẩm Phô

Miếu thờ tại Cẩm Phô, thể hiện sự tôn kính đối với học vấn

Tinh thần vượt khó

Học trò xứ Quảng có
tiếng chăm chỉ, học giỏi
và vượt khó. Nhiều tấm
gương hiếu học được sử
sách ghi chép trân trọng
như Phạm Phú Thứ, Ông
Ích Khiêm.

✦ Danh tiếng về khoa cử

Phạm Hữu Kính

Người huyện Diên Phước (nay là thị xã Điện Bàn), đỗ hương tiến dưới thời chúa Nguyễn Phúc Chu, làm quan đến chức Cai bạ Quảng Nam. Ông là biểu tượng của sự thành đạt trong khoa cử và phụng sự quê hương.

Trần Phước Thành

Quê Hoà Vang, đỗ giải nguyên khoa thi Hương dưới thời chúa Nguyễn Phúc Thuần, từng làm cai bạ Quảng Nam. Thành tích xuất sắc của ông thể hiện trình độ học vấn cao của người Quảng Nam.

Tứ Kiệt
XỨ QUẢNG

Tạo ra đội ngũ trí thức đáng kể cho đất nước. Có danh hiệu "Tứ kiệt": Trần Quý Cáp về thơ, Nguyễn Đình Hiến về phú, Phan Châu Trinh về kinh nghĩa, Huỳnh Thúc Kháng về cả ba thể loại.

TIẾNG DÂN

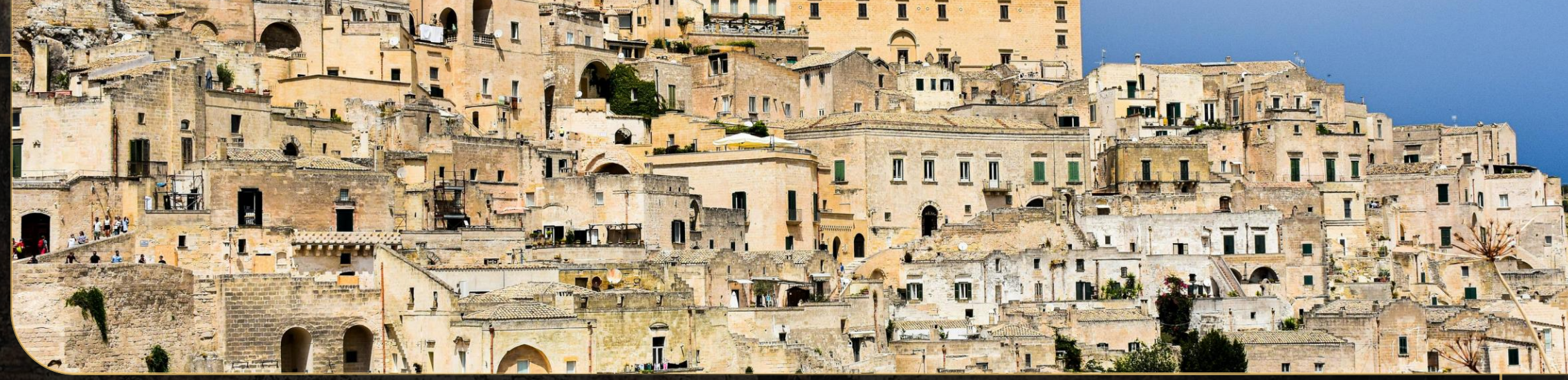
**NGƯỜI CÔNG SỰ TRI-KY
CỦA CH HỒ LÀ AI?**

Tinh Thần

✦ Ham Học Hỏi

Biểu hiện của truyền thống hiếu học ở Quảng Nam trước hết là tinh thần ham học hỏi, thích hiểu biết, ý thức học tập tự giác. Đây là nền tảng tạo nên những thành tựu khoa cử vượt trội.

Nhận Xét Của ✧ Sử Gia Triều Nguyễn

**"Học trò chăm chỉ học hành,
nông phu chăm nghề làm ruộng,
siêng năng sản xuất, vui làm việc
nghĩa và sốt sắng việc công,..."**

Lời nhận xét này của các sử gia triều Nguyễn về người Quảng Nam thể hiện rõ nét đặc trưng của một vùng đất có truyền thống hiếu học sâu sắc, nơi mà việc học tập được coi trọng ngang với các nghề nghiệp khác trong xã hội.

Thái Độ coi ✦ Trọng Sự Học

- 1. Gia Đình Quan Tâm**
Các gia đình luôn đặt việc học lên hàng đầu, tạo điều kiện tốt nhất cho con em theo đuổi con đường học vấn
- 2. Xã Hội Đề Cao**
Toàn xã hội có thái độ tôn trọng và đề cao việc học, tạo môi trường thuận lợi cho sự phát triển giáo dục
- 3. Truyền Thống Bền Vững**
Biểu hiện của truyền thống hiếu học ở Quảng Nam còn là thái độ coi trọng sự học qua nhiều thế hệ

Những Thầy Giáo Nổi Tiếng

Quảng Nam là vùng đất đã sản sinh ra nhiều thầy giáo nổi tiếng không chỉ ở phạm vi địa phương mà trong cả nước, được nhân dân và học trò nhiều thế hệ trọng vọng:

Trần Quý Cáp

Nhà giáo và nhà thơ tài hoa, một trong Tứ kiệt xứ Quảng

Nguyễn Dục

Thầy giáo uyên bác được nhiều thế hệ học trò kính trọng

Trần Văn Dư

Nhà giáo dục tận tâm, góp phần quan trọng vào sự nghiệp truyền bá tri thức

Di Sản Truyền Thống Hiếu Học

Truyền thống hiếu học xứ Quảng đã tạo ra những con người xuất chúng, những nhà yêu nước lớn, không giáo điều, khuôn mẫu, nhạy cảm với thời cuộc, có trách nhiệm với vận mệnh đất nước:

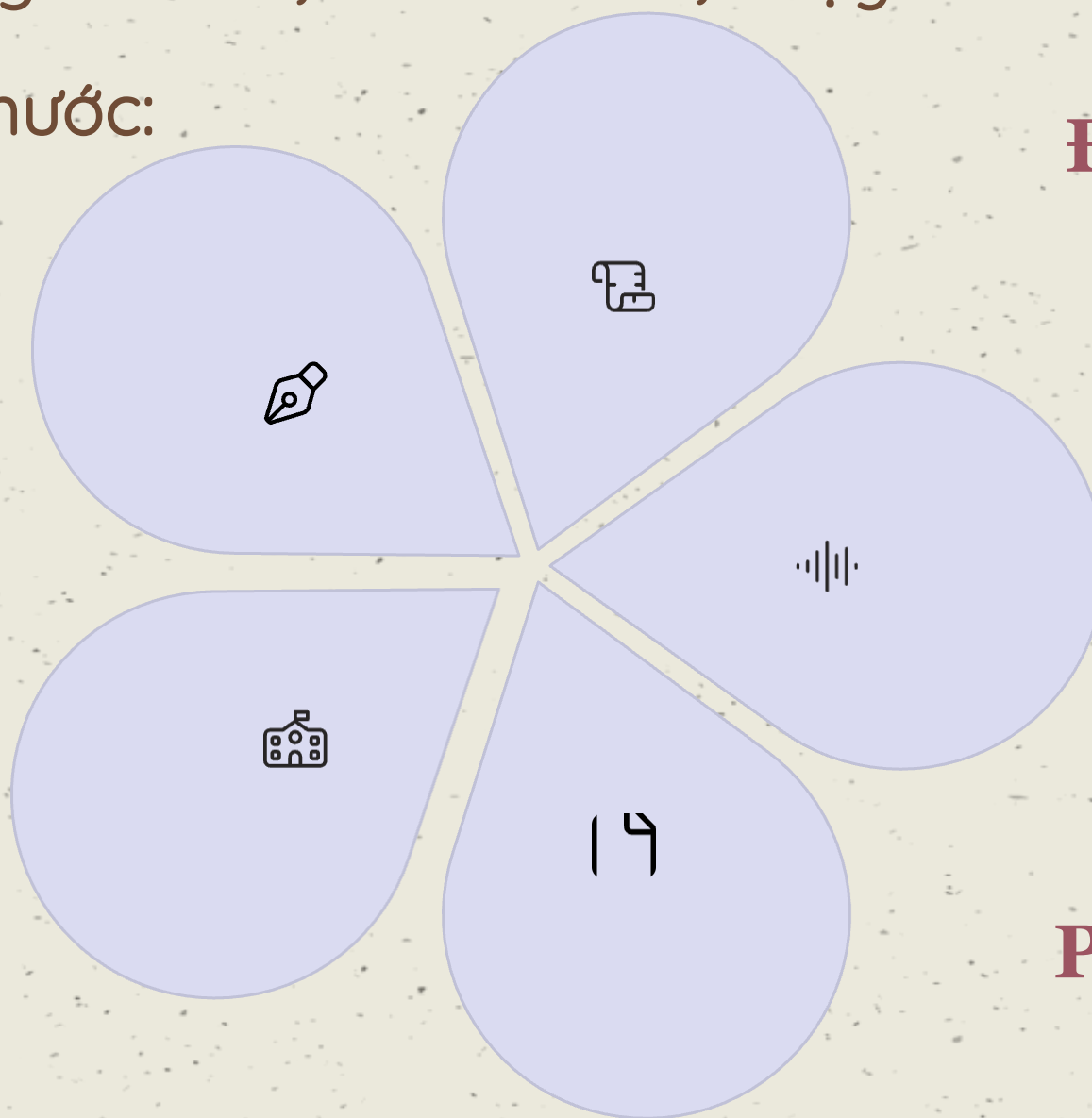
Phạm Phú Thứ
Nhà yêu nước kiệt xuất

Huỳnh Thúc Kháng
Nhà giáo dục tài năng

Đỗ Thúc Tịnh
Quan lại thanh liêm

Trần Quý Cáp
Người gương cao
ngọn cờ Duy Tân

Phan Châu Trinh
Nhà tư tưởng tiến bộ

❏ **Điển hình:** Thầy Nguyễn Doãn Thành "dạy học trò có đến số ngàn, nhiều người theo học" - minh chứng rõ nét cho truyền thống trọng người thầy, trọng trí thức của xứ Quảng.

4 NHÂN VẬT TIÊU BIỂU SINH RA TẠI ĐÀ NẴNG

10 NHÂN VẬT TIÊU BIỂU CỦA QUẢNG NAM

39 Vị Đồ Đại Khoa

Trong số 39 vị đồ đại khoa ở xứ Quảng dưới triều Nguyễn, có đến 1/4 đã từng giữ chức học quan có trọng trách, từ đốc học ở tỉnh đến giảng quan các trường, viện trực thuộc triều đình ở kinh đô Huế.

39

Vị Đồ Đại Khoa

Thành tích xuất sắc của
xứ Quảng

1/4

Giữ Chức Học Quan

Đảm nhận trọng trách
giáo dục

Trọng Người Thầy, Trọng Trí Thức

01

Nguyễn Đình Tự

Đỗ phó bảng (1868), chủ khảo trường thi Bình Định, đốc học có tiếng, giảng dạy ở Dục Đức đường và Chánh Mông đường.

02

Nguyễn Thuật

Đỗ phó bảng (1868), đại thần qua 8 triều vua từ Tự Đức đến Duy Tân, dạy hoàng tử, giảng kinh sách cho vua.

03

Nguyễn Duy Hiệu

Đỗ phó bảng (1879), thầy dạy hoàng tử Ưng Đăng (vua Kiến Phúc), Hội chủ Nghĩa hội Quảng Nam, tiếp tục Phong trào Cần Vương.

PHIM TÀI LIỆU

Chỉ sĩ

Nguyễn

Duy

Hiệu

CAV

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU

Vai Trò Hướng Đạo Trong Phong Trào Yêu Nước

Tinh thần hiếu học của người xứ Quảng đã tạo ra đội ngũ trí thức ưu tú, sẵn cảm trước hiện tình đất nước. Chính lớp trí thức này đã đóng vai trò hướng đạo cho nhân dân trong các phong trào yêu nước và cách mạng cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX.

Duy Tân Hội
Thành lập tổ chức tiến bộ

Phong Trào Đông Du
Gửi thanh niên du học

Nghĩa Hội Quảng Nam
Tổ chức kháng chiến

Giữ Gìn Và Phát Huy Truyền Thống

Truyền thống hiếu học xứ Quảng ngày càng có những bước đi vững chắc. Chính quyền tập trung đầu tư xây dựng trường lớp, đội ngũ và phương tiện dạy học hiện đại. Những người con xứ Quảng học giỏi, đỗ cao, có năng lực và tâm huyết luôn giữ vai trò rường cột trong sự nghiệp xây dựng và phát triển quê hương, đất nước.

Giáo dục địa phương lớp 11

Luyện tập Vận dụng

LUYỆN TẬP

Học sinh sưu tầm tư liệu, tóm tắt về các nhân vật
lịch sử hiếu học xứ Quảng.

Giới thiệu sự kiện, nhân vật gắn với truyền thống
hiếu học của quê hương.

VẬN DỤNG

Viết bài giới thiệu (4 trang A4) về một nhân vật
tiêu biểu gắn với truyền thống hiếu học.

Liên hệ bản thân trong việc giữ gìn, phát huy
truyền thống hiếu học ngày nay.

